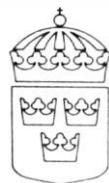

Motion till riksdagen

1988/89:Ub801

av Olof Johansson m. fl. (c)
Utbildningspolitiken

Mot.
1988/89
Ub801

Utbildning är en framtidsinvestering

Utveckling och utbildning är begrepp som hör intimt samman med varandra. Utveckling är inte bara en fråga om materiella förutsättningar. Det handlar i lika hög grad om sociala och kulturella förhållanden. Kunskapen om vårt kulturarv och vårt gemensamma ansvar att slå vakt om och vidareutveckla de humanistiska värdena gör skolan, inte enbart till vår största arbetsplats, utan även till samhällets främsta kulturcentrum.

Utbildningens utformning och inriktning har avgörande betydelse för individen och därmed också för samhällsutvecklingen. Helhetssynen på människan och samhället måste därför vara vägledande vid utformningen av skolan som organisation och vid fastställande av skolans mål. Samma förhållanden gäller de viktiga miljö- och överlevnadsfrågorna. Skolan måste ge sina elever kunskaper och förmåga att se sammanhangen och att förstå helheten i samspelet mellan naturen och människan.

Ett av de mest markanta inslagen i den pågående samhällsutvecklingen är kunskapens växande betydelse. Den nya tekniken och hela vårt produktions-system av såväl varor som tjänster blir alltmer kunskapsintensivt. Samhället kännetecknas av en allt större komplexitet, vilket bidrar till att öka kraven på kunnande. Man kan samtidigt konstatera att det är de mest kunskapskrävande sektorerna i vårt samhälle som expanderar starkast. Denna utveckling sätter vårt system för att utveckla och förmedla kunskap alltmer i centrum. Utbildning och forskning är en drivkraft i samhällsutvecklingen som blir allt viktigare. En helhjärtad satsning på ett kvalitativt högtstående utbildningsväsende – det är idag vår viktigaste investering för framtiden.

Utbildningens kvalitet får inte äventyras genom kortsiktiga besparingsåtgärder. Utbildning är en investering för framtiden som ger god avkastning i form av större välbefinnande och högre livskvalitet.

Mot denna bakgrund anser centern att den nedrustning av det svenska utbildningsväsendet som nu pågår och som under 1980-talet bl a inneburit minskade statliga insatser är oacceptabel. Utbildningsområdet måste undantas från kvalitetssänkande besparingar och istället ges successivt ökade resurser.

Rättvis fördelning

Mot. 1988/89

Ub801

Det räcker nu inte med att satsa tillräckligt med resurser på utbildningsväsendet. Resurserna måste också fördelas rättvist över hela landet så att utbildningsutbudet blir tillgängligt för alla.

Utbildningsväsendets utformning är avgörande såväl för den regionala utvecklingen som för den enskildes möjligheter att förverkliga sina intressen och ambitioner. Resurserna skall bidra till att främja en regional utveckling som i sin tur kan motverka och vända nuvarande folkomflyttning och koncentrationspolitik. Det finns idag en klar och tydlig tendens till att olika regioners ekonomiska och sysselsättningsmässiga utvecklingsmöjligheter är starkt knutna till och beroende av hur deras utbildnings- och forskningssituation ser ut. Det innebär att utbildning på olika nivåer och inom olika områden blir ett av våra viktigaste regionalpolitiska instrument och förklarar varför nyckelord för regional utveckling idag är forskning och utveckling, utbildning och teknikspridning. De regioner som idag växer snabbast kännetecknas av att de har en god tillgång till allt detta. För framtiden är det viktigt att tillväxten kan spridas till alla delar av landet.

Denna syn på kunskapsförmedlingens och kunskapsutvecklingens centrala roll för landets och länens totala utveckling, för möjligheterna att skapa en regional balans, för den enskildes utvecklingsmöjligheter och för möjligheterna till social utjämning i vårt samhälle, är grunden för att centern prioriterar insatser för utbildning och forskning framför andra samhällsområden.

Vad får skolan kosta?

Alla som i dag är verksamma inom det svenska utbildningsväsendet, elever och personal, möts ständigt av ett motsägelsefullt budskap. Å ena sidan hävdar ansvariga politiker och tjänstemän att utbildning och forskning är av helt avgörande betydelse för vårt lands framtida utveckling. Man ger gärna intrycket att denna betydelse är så stor att ingen möda och inga resurser får sparas för att främja utbildningen. Å andra sidan tvingas man konstatera att den kalla verkligheten ser helt annorlunda ut. Ständigt nya besparingar undergräver möjligheterna att bedriva undervisning av hög kvalitet och dåliga arbetsmiljöer förtar trivsel och kreativitet. En misstro mot skolans goda vilja och förmåga att nå goda resultat kan då uppstå.

Mot den bakgrunden är det inte konstigt om tilltron till regeringens skolpolitik sviktar. Allt fler lärare söker sig bort från skolan, och det är svårt att fylla den nya lärarutbildningen med kvalificerade sökande. Samtidigt ser vi framför oss betydande pensionsavgångar som ställer krav på en stor nyrekrytering till läraryrket.

Inom den högre utbildningen kan vi se samma tendenser där framför allt anslagen till grundutbildningen har urholkats på ett oroväckande sätt. Under 80-talet har grundutbildningsanslagens köpkraft minskat med 6%, och utrustningsanslagen är nu så låga att de akuta bristerna på utrustningssidan äventyrar utbildningens kvalitet. Utan en höjning av utrustningsanslagen blir varje reform eller kvalitetsförstärkning i övrigt ett slag i luften.

Vårt land behöver en kraftfull upprustning av utbildningsväsendet som återställer tilltron och arbetsglädjen hos elever och personal. Regeringens kortsiktiga sparande ger långsiktiga välfärdsförluster. Centern kräver en helt annan inställning till utbildningspolitiken. God utbildning kostar! Det är hög tid för regeringen – och besparingspartier – att tänka om.

I det följande kommer vi att på ett antal delområden ange huvudinriktningen av våra förslag. Övriga förslag som berör detaljutformningen eller rena anslags- och dimensioneringsfrågor återfinns i våra kommittémotioner.

Vem skall betala?

Under de senaste åren har vi kunnat konstatera en betydande kostnadsövertäring från staten till kommunerna vad avser ungdomsskolan och den kommunala vuxenutbildningen. Denna kostnadsövertäring verkar fortgå i en accelererande takt. Detta är allvarligt ur många synpunkter, men främst därför att det riskerar att omöjliggöra principen om en likvärdig utbildningsstandard i hela landet. Kommunerna har som bekant olika ekonomiska förutsättningar beroende på skattekraft och befolkningsstruktur och därigenom olika förmåga att bära denna kostnadsövertäring.

Under senare tid har det tillkommit ytterligare en aspekt. Det skatteförslag som nu presenterats innehåller flera komponenter som kan leda till att en borttagen statsskatt för stora låginkomstgrupper istället kan komma att ersättas av kraftigt höjda kommunalskatter med icke önskvärda fördelningspolitiska effekter som följd.

Centern kräver att regeringen tar sitt ansvar för att garantera en likvärdig utbildningsstandard och att kostnadsrelationerna mellan stat och kommun återställs till 50% vardera.

Regeringens besparingsförslag

I budgetpropositionen föreslår regeringen en ny stor besparing om 167 milj. kr. som skall drabba grundskolan. Besparingen, som är en del av regeringens misslyckade lönepolitik, innebär att veckotimpriserna för grundskolan minskas med 1% med omedelbar verkan. Samtidigt säger föredragande statsrådet att förslaget "måste" följas av en möjlighet för kommunerna att minska verksamheten i grundskolan i motsvarande omfattning! Förslaget är oacceptabelt av flera skäl. Vi kan inte medverka till åtgärder där arbetsgivarens (statens) restriktivitet gentemot arbetstagarna (lärarna) i realiteten drabbar tredje man, dvs barnen i skolan. Det är orimligt att en ur regeringens synpunkt misslyckad löneförhandling skall resultera i en sämre undervisning.

Det är lika orimligt att staten lyfter över ansvaret för att effektuera besparingarna i form av impopulära åtgärder på kommunerna. Av tidigare

erfarenheter vet vi dessutom att vissa kommuner med god ekonomi kommer att kompensera även denna besparing med kommunala skattemedel med ökad ojämlikhet som följd.

Det är likaså orimligt att ta ut besparingen i form av minskade förskottsutbetalningar under, för kommunerna, löpande budgetår. Det innebär bl a att de tänkta besparingarna drabbar verksamheter som kommunerna redan har planerat och fattat beslut om. I realiteten blir då resultatet den kostnadsövervägning som regeringen säger sig vilja motverka.

Regeringens förslag rimmar illa med tidigare löften om att satsa på skolan. Menar regeringen att landets ekonomi är så dålig att vi inte har råd att ge våra barn och ungdomar en bättre utbildning?

Centern kräver att riksdagen avslår regeringens förslag om en besparing med 1% på grundskolans statsbidrag i form av minskade veckotimpriser.

Statligt reglerade lärartjänster

Av och till förekommer det i debatten propåer om att de nuvarande statligt reglerade tjänsterna bör föras över till ett kommunalt huvudmannaskap. Det finns många sakliga skäl som talar mot denna nyordning och som vi har fört fram i andra sammanhang. Ett skäl som dock förtjänar att lyftas fram särskilt är att det finns ett kompakt motstånd hos lärarna och deras organisationer mot ett kommunalt huvudmannaskap. Det är därför en sällsynt dålig personalpolitik att inte kunna ge ett klart besked i denna viktiga fråga.

Centern kräver att riksdagen gör ett klart uttalande att den statliga regleringen av lärarnas tjänster skall bestå.

Högst 25 elever i varje klass

Det bästa sättet att säkerställa en god kvalitet i undervisningen och god arbetsmiljö för elever och personal är att minska klasstorlekarna. All erfarenhet säger också att den totala miljön är bättre vid små skolenheter än vid större. Därför är det viktigt att statsbidragssystemet har en sådan utformning att det främjar mindre undervisningsgrupper och ett bibehållande av små skolenheter. I en särskild motion med anledning av regeringens proposition om skolans utveckling och styrning (prop 88/89:4) har vi redovisat ett detaljerat förslag till ett nytt statsbidragssystem. Frågan har ännu inte behandlats i riksdagen varför vi hänvisar till denna motion.

Centern kräver högst 25 elever i varje klass. Delningstalet skall vara 25 elever i alla stadier i grundskolan, och det särskilda basresursmedeltalet på mellanstadiet skall avskaffas. Små skolenheter skall bevaras.

Lokaler, läromedel och skolmåltider

Alltför många skolor är bristfälligt underhållna och nedslitna. Det innebär bl.a. en betydande kapitalförstöring, men också att de allmänna förutsättningarna för ett gott studieresultat och ett bra arbetsklimat blir försämrade.

De besparingar som under senare år drabbat skolområdet har bl.a. gått ut hårt över anslagen till läromedel. Tillgång till egna basläroböcker måste vara ett oeftergivligt krav i dagens skola.

Skolmåltiderna har i dagens samhälle stor betydelse för ungdomars hälsa och utveckling. Det är angeläget att barn och ungdomar får bra mat och goda matvanor under sin skoltid. Undersökningar har visat hur elevernas möjligheter att delta i skolarbetet minskas på grund av otillräcklig kost. Centern anser därför att kvaliteten måste höjas på såväl skolmat som måltidsmiljöer och att skolmåltiderna skall ingå i lärarnas tjänstgöring.

Gymnasieskola med plats för alla

Centern har under en följd av år krävt en totaldimensionerad gymnasieskola som ger utrymme för alla ungdomar under 20 år att få en avslutad gymnasieutbildning. Detta kan då ske direkt efter grundskolan eller senare då eleverna tas in som äldresökande till gymnasieskolan. Som en följd av detta bör de nuvarande prioritetsreglerna avskaffas. Den studieförberedande delen av gymnasieskolan bör förändras mot färre linjer och ges "bredare ingångar". Även antalet yrkesinriktade linjer bör minska.

Regeringens förslag till dimensionering av gymnasieskolan för de kommande åren innebär i realiteten en sänkning av ambitionsnivån och ligger långt ifrån den målsättning som har uttalats av både regering och riksdag. Senast vid innevarande riksmötes öppnande uttalades i regeringsdeklarationen att alla ungdomar under 20 år skulle ha rätt till en plats i gymnasieskolan.

Innevarande läsår är det 12 500 ungdomar som står utanför gymnasieskolan, dvs ungefär lika många som det har varit de senaste åren. Med de förslag som regeringen nu redovisat kommer situationen inte att förbättras under de närmaste åren. Mot denna bakgrund ter det sig närmast cyniskt när utbildningsministern i budgetpropositionen säger att han "finner det rimligt att de årskullar som dessa år söker till gymnasieskolan får samma tillgång till platser som de närmast föregående årskullarna"! Är det detta som är en gymnasieskola för alla?

Den reformering av yrkesutbildningen som har inletts måste nu fullföljas i snabb takt. Regering och riksdag måste med kraft hävda principen om elevstatus för den del av utbildningen som kommer att vara förlagd till arbetslivet. En angelägen förnyelse och modernisering av yrkesutbildningen får inte hindras av kortsiktiga partsintressen.

Centern kräver en totaldimensionerad gymnasieskola och snabb övergång till en 3-årig yrkesutbildning.

Internationalisering kräver goda språkkunskaper

Mot. 1988/89
Ub801

Vi lever i en värld av ständigt ökande internationella kontakter. För skolan är det en viktig uppgift att öka elevernas förståelse för solidaritet över gränserna, internationellt samarbete om globala miljöproblem, mänskliga fri- och rättigheter och fred. Eleverna skall också förberedas för ett vuxenliv där kontakterna med vår omvärld ökar inom alla områden. Handel, vetenskap, kultur och turism är några exempel på detta. I vår nära omvärld ökar det nordiska samarbetet, och vi närmar oss alltmer den västeuropeiska gemenskapen. En grundläggande förutsättning för allt detta är goda språkkunskaper.

Svenska skolelever har omvitnat goda kunskaper i engelska. Detta gäller också den vuxna delen av befolkningen, men vi behöver tillgång till goda kunskaper – hos många – i fler språk.

Vi vet att tidig språkinläring är till fördel för resultatet. Därför ser vi med oro på den utveckling som – tvärt emot läroplanens intentioner – flyttar starten av engelskundervisningen från lågstadiet till mellanstadiet i grundskolan. Riksdagen bör förtydliga beslutet om att engelska skall läsas på lågstadiet. Vidare bör man stödja och utvärdera den försöksverksamhet som pågår med start av engelskundervisning i årskurs I. Med en så tidig start av engelskundervisningen så skapar man ett utrymme för att införa tyska eller franska som ett obligatoriskt språk på högstadiet. Detta i sin tur kräver en översyn av hela språkprogrammet i gymnasieskolan.

För att Sverige på någorlunda lika villkor skall kunna delta i utbildningsutbytet med andra länder på högskolenivå krävs att våra högskolor också ger kurser på andra språk än svenska. På samtliga nivåer gäller naturligtvis att vi måste få till stånd ett utökad lärarutbyte med andra länder och att Sverige deltar i de internationella utbildningsprogrammen.

Den kanske viktigaste språkresursen har vi alldeles gratis tack vare våra invandrare. Dessa tillför vårt land unika språkkunskaper som vi måste ta till vara på ett effektivare sätt än vad som sker idag. Jämsides med svenskundervisning för invandrare måste hemspråksundervisningen ges en bättre status än vad som gäller på många håll i våra skolor. Det är viktigt att invandrarbarnen ges goda möjligheter att befästa sitt eget modersmål, samtidigt som de anpassas till den svenska skolan och det svenska samhället. Då kan vi också få god nytta av deras språkkunskaper.

Centern anser att engelska skall läsas på lågstadiet och att skolöverstyrelsen ges i uppdrag att utreda frågan om ytterligare ett obligatoriskt språk på högstadiet. Vidare bör språkprogrammet för gymnasieskolan ses över. Skolöverstyrelsen skall också ges i uppdrag att utforma ett konkret program så att invandrarbarnas språkkunskaper tas till vara på ett mer organiserat sätt.

Läroplaner för framtiden

Våren 1988 beslöt riksdagen att dels öka dimensioneringen av grundskolläroplanen, dels förlägga ett antal av dessa utbildningsplatser till

lorna i Kalmar och Gävle/Sandviken samt universitetet i Uppsala. Avsikten var att den första intagningen skulle ske höstterminen 1989.

I budgetpropositionen fullföljer inte regeringen detta riksdagsbeslut. Motivet anges vara det låga antalet behöriga sökande till de utbildningsorter som redan i år inlett den nya lärarutbildningen.

Vi anser detta vara en allvarlig felbedömning. Vi vet att de ökade födelsetalen och de förväntade, stora pensionsavgångarna från dagens lärarkår kommer att leda till en allvarlig lärarbrist om inte aktiva åtgärder vidtas för att öka rekryteringen till läraryrket. Utbildningskapaciteten behöver utökas ytterligare.

I stället för nedskärningar krävs åtgärder för att göra läraryrket så attraktivt att fler ungdomar söker sig till utbildningen. För detta krävs en bättre personalpolitik, konkurrenskraftiga löner och en ordentlig informationskampanj riktad till gymnasieskolans elever. För sökande med otillräckliga förkunskaper måste kompletterande utbildning stå till buds.

Centern kräver aktiva rekryteringsinsatser för en utökad lärarutbildning. Utbildning av lärare för grundskolans tidigare årskurser skall påbörjas vid högskolorna i Kalmar och Gävle/Sandviken samt universitetet i Uppsala, under hösten 1989.

Vuxenutbildning – en växande uppgift

Samtidigt som våra barn och ungdomar ges en allt bättre utbildning så uppstår ständigt nya utbildningsbehov också hos vuxna. Fortfarande finns stora utbildningsklyftor kvar att överbrygga och nya kunskapsklyftor uppstår ständigt. Ny teknik och ny arbetsorganisation ställer nya krav på de redan yrkesverksamma. Dessa nya kompetenskrav måste mötas med vuxenutbildningsinsatser. Många tror att de nya formerna av vuxenutbildning i företagens regi – personalutbildning och uppdragsutbildning – skulle göra de gamla formerna – KOMVUX, folkhögskola och folkbildning – överflödiga. Så är naturligtvis inte fallet.

Personalutbildning i olika former kan bara fylla en del av behoven. Den når främst anställda i offentlig förvaltning och i kunskapsintensiva, tjänsteproducerande företag. Aktuella undersökningar visar också att den i första hand når dem som redan är välutbildade och inte dem som har de största utbildningsbehoven. Den har också som främsta syfte att vara kompetensgivande – till skillnad från folkbildning i vid mening som har till huvudmål att stärka deltagarnas förmåga att formulera sig och att göra sina röster hörda. Därigenom bidrar folkbildningen till att befästa, förstärka och utveckla demokratin och att utveckla en humanistisk grundsyn.

I dagens svenska samhälle finns det många som ropar efter ökad kontakt och gemenskap. Folkbildningsarbetet ger tillsammans med övrigt föreningsarbete i folkrörelseregi möjlighet att skapa en positiv gemenskap byggd på respekt för den enskilda människan. Mot denna bakgrund är det ett viktigt samhällsintresse att tillförsäkra kommunal vuxenutbildning, studieförbund

och folkhögskolor sådana resurser att de även fortsättningsvis kan fylla sina uppgifter.

Mot. 1988/89
Ub801

Centern anser att kommunal vuxenutbildning, studieförbund och folkhögskolor skall tillföras ökade anslag.

Utveckla högskolan

Den urholkning av högskolans resurser för grundutbildning som skett under senare år måste tas igen för att kvalitetsmålet skall kunna upprätthållas. Högskolans utrustningsanslag måste också förstärkas. Det krävs dessutom ett målmedvetet arbete för att förbättra arbetsmiljön på många högskolor.

Centern förordar ett system för friare studier inom det filosofiska fakultetsområdet som skulle innebära att studenterna kan välja den ämneskombination som de finner lämpligast för en fil kand-examen. Linjerna kan kvarstå som ett slags frivilliga studiepaket som studenterna kan använda eller avstå ifrån.

De pedagogiska frågorna måste få en större tyngd i högskolans arbete. Utvecklingen inom högskolorna gör att allt högre pedagogiska krav måste ställas på lärarna. En god pedagogisk kvalitet innebär att studenterna tillgodogör sig kunskaperna snabbare och lättare. Risken för studieavbrott och studieförseningar minskas därmed. Det är ett bra sätt att förbättra resursanvändningen inom högskolan.

Genom 1977 års högskolereform sammanfördes olika slag av eftergymnasial utbildning till en organisation. Universitet, tekniska högskolor, lärarhögskolor, socialhögskolor, förskollärarytbildning, olika konstnärliga högskolor m.fl. blev delar i en högskola. Därmed skapades underlag för att bygga upp nya högskolor på många håll i landet. Samtidigt gjordes också åtagandet att utveckla kvaliteten, bl.a. genom anknytning till forskning.

Vi måste nu bygga vidare på denna grund. Forskningsanknytningen måste utvecklas. Forskningsmöjligheter måste byggas ut vid de nya högskolorna så att lokala resurser både inom och utom högskolan kan tas tillvara. I den takt som bärkraftiga forskningsmiljöer uppstår inom olika områden och vid olika högskolor bör professurer och forskarutbildning etableras.

Nya högskolor

I inledningen till denna motion har vi redovisat att tillgång till god utbildning är en nyckelfaktor då det gäller att ge människor tillgång till arbete, service, kultur och en god miljö, dvs att skapa välfärd i vid mening men också för att fördela denna välfärd på ett rättvist sätt. Inte minst gäller detta tillgång till utbildning på högskolenivå.

Mot denna bakgrund är det god politik att öka antalet årsstudieplatser på högskolan. Visserligen står vi inför en period där nedgången i ungdomskolorna också berör högskolan men samtidigt finns det goda skäl att öka andelen av en årskull som går vidare till högre studier. Den sociala snedrekryteringen är fortfarande stor vilket innebär att många fler ungdomar

som kommer från hem utan studietraditioner måste ges bättre förutsättningar till högskolestudier. Likaså finns det mycket stora regionala skillnader när det gäller benägenheten att studera vid högskola. Allt detta talar för att vi både kan förstärka underlaget för de befintliga regionala högskolorna och etablera nya högskoleorter.

Orter som står närmast i tur att få egna högskolor är Fyrstadsområdet (Trollhättan, Vänersborg, Uddevalla och Lysekil), Kiruna och Skellefteå. Vidare bör Södertörn få högskoleutbildning genom omlokalisering från Stockholms universitet, och högskolan Eskilstuna/Västerås bör delas på två enheter.

Centern kräver att nya högskoleenheter etableras på ovannämnda orter.

Utvidgade forskningsresurser

Redan i dag förekommer en betydande forsknings- och utvecklingsverksamhet vid de mindre högskolorna, finansierad med externa medel av olika slag. Inför den ökning av statliga FoU-resurser som är alldeles nödvändiga för att vårt land skall kunna fortsätta att hävda sig i en hårdnande internationell konkurrens bör man överväga att satsa en del av dessa forskningsresurser på fler högskolor.

Enligt vår mening ger en satsning på ett antal nya högskoleenheter i många fall en större utdelning än vad motsvarande resurstillskott skulle ge i form av en utbyggnad av redan befintliga forskningsenheter. Nya forskningsmiljöer stimulerar till nya tänkesätt och till nya problemlösningar. Det är även ur regionalpolitisk synpunkt viktigt att utbyggnaden av FoU-resurserna sker i sådana delar av landet som behöver ett tillskott och en stimulans för att utvecklas.

För att uppnå detta bör befintlig och tillkommande forskningsverksamhet ges stadga och kontinuitet genom att uppbyggnad av en fakultetsorganisation inleds vid några av de medelstora högskolorna. De högskolor som redan idag har en sådan omfattning på sin FoU-verksamhet att steget till fakultetsorganisation inte är alltför stort är högskolorna i Karlstad, Örebro och Växjö. Även högskolan i Sundsvall/Härnösand har en relativt omfattande verksamhet inom den tekniska sektorn och bör därför också räknas in i gruppen. Av regionalpolitiska skäl bör ytterligare en högskola komma ifråga, nämligen Östersund.

Vidare bör fasta forskningsresurser kunna etableras vid flera av de övriga regionala högskolorna inom sådana områden där de byggt upp en särskild kompetens. Forskningen kan då bygga vidare på den FoU-verksamhet som redan etablerats med utgångspunkt i den profilering som är kännetecknande för respektive högskola. Därmed får man en naturlig förankring i den omgivande regionens näringsliv och ett ömsesidigt utbyte av satsade resurser.

Centern kräver en plan för utbyggnad av fasta forskningsresurser vid de regionala högskolorna.

Hemställan

Mot. 1988/89

Ub801

Med stöd av det ovan anförda hemställer vi

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av en kraftfull upprustning av utbildningsväsendet,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om en likvärdig utbildningsstandard och om kostnadsrelationerna mellan stat och kommun,

3. att riksdagen avslår regeringens förslag om en besparing på 167 milj. kr. (sänkta veckotimpriser med 1%),

4. att riksdagen beslutar att den statliga regleringen av lärartjänster skall bestå,

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om högst 25 elever i varje klass, lika delningstal (25) på alla stadier i grundskolan och ett avskaffande av det särskilda basresursmedeltalet för mellanstadiet,

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om en totaldimensionerad gymnasieskola och en 3-årig yrkesutbildning,

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om skolans internationalisering och om skolans språkprogram,

8. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av en utökad lärarutbildning,

9. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om ökade anslag för kommunal vuxenutbildning, studieförbund och folkhögskolor,

10. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om nya högskoleorter,

11. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om fasta forskningsresurser vid de regionala högskolorna.

Stockholm den 11 januari 1989

Olof Johansson (c)

Karl Erik Olsson (c)

Görel Thurdin (c)

Bertil Fiskesjö (c)

Karin Söder (c)

Gunnar Björk (c)

Gunilla André (c)

Pär Granstedt (c)

Börje Hörnlund (c)

Karin Israelsson (c)

Agne Hansson (c)

Per-Ola Eriksson (c)

Larz Johansson (c)

